

Rezultati savjetovanja sa zainteresiranom javnošću

Prijedloga Kriterija za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova

Savjetovanje provedeno od 29. lipnja do 13. srpnja 2022. godine.

<https://www.hera.hr/hr/html/savjetovanje-2022-10.html>

Broj	Sudionik	Odredba	Komentar	Status odgovora	Odgovor
A.	- OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE HRVATSKE GIU - Hrvatska gospodarska komora Sektor za industriju i održivi razvoj	Načelne primjedbe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predmetni podzakonski akt temelji se na odredbama važećeg Zakonom o tržištu električne energije prema kojem nema ograničenja obzirom na naponske razine, stoga se predlaže da se primjena modela može odnositi na bilo koji naponski nivo odnosno pogonski napon vodova. 2. Kako bi se uspostavila potpuna kompetencija u primjeni modela izravnog voda predlaže se uspostava modela zatvorenog distribucijskog sustava. Naime, uvjetovanje da proizvođač koji uspostavlja izravni vod uz dozvolu za proizvodnju električne energije treba imati i dozvolu za opskrbu električnom energijom nema dovoljnu razinu kompetencije za isporuku električne energije krajnjim korisniku, jer djelatnost opskrbe električnom energijom podrazumijeva pružanje isključivo komercijalnih usluga. Prema našem mišljenju uspostava zatvorenog distribucijskog sustava i povjeravanje upravljanja licenciranom operatoru zatvorenog distribucijskog sustava u potpunosti rješava i tehničku i komercijalnu komponentu isporuke električne energije krajnjim korisnicima. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ne prihvaća se 2. Djelomično prihvaćeno 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakon o tržištu električne energije („Narodne novine“, br. 111/21) (dalje: Zakon) propisuje donošenje Kriterija kojima se, između ostalog, utvrđuju i uvjeti za izgradnju i pogon izravnog voda. Zakon propisuje općenite odredbe, a Kriteriji specifične uvjete, stoga ne postojanje ograničenja s obzirom na naponske razine u Zakonu ne znači da navedeno ograničenje ne može biti propisano Kriterijima. 2. U relevantnoj odredbi briše se uvjet posjedovanja dozvole za elektroenergetsku djelatnost opskrbe električnom energijom. Međutim, izjednačavanje modela izravnog voda s modelom zatvorenog distribucijskog sustava protivna je značenju zatvorenog distribucijskog sustava prema Zakonu, po kojem su navedeni modeli definirani i razrađeni zasebno. Naime, zatvoreni distribucijski sustav je priključen na javnu distribucijsku ili prienosnu mrežu (članak 82. stavci 3., 10. i 12. Zakona podrazumijevaju sučelje s javnom mrežom), dok su u Kriterijima proizvođač i kupac izolirani od javne mreže.
B.	HEP d.d.	Načelne primjedbe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nije jasno zašto se člankom 5. propisuje da Proizvođač mora imati dozvolu za obavljanje elektroenergetske djelatnosti Opskrbe već u fazi podnošenja Zahtjeva za izdavanje suglasnosti za izgradnju izravnog voda, odnosno temeljem predmetne dozvole za Opskrbu. Ima li Proizvođač jednaka prava kao i ostali opskrbljivači na teritoriju RH. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prihvaća se 2. Prihvaća se 3. Ne prihvaća se 4. Ne prihvaća se 	<ol style="list-style-type: none"> 1. U relevantnoj odredbi briše se uvjet posjedovanja dozvole za elektroenergetsku djelatnost opskrbe električnom energijom. 2. U relevantnim odredbama omogućuje se gradnja i pogon izravnih vodova srednjeg napona. Međutim, treba napomenuti da se Kriterijima ne želi omogućiti postojećim proizvodnim postrojenjima, koji su priključeni

Broj	Sudionik	Odredba	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			<p>2. Predlažemo da se ne ograničava mogućnost izgradnje izravnih vodova samo na VVN i VN razinu, s obzirom da se u praksi na SN razinu mogu priključiti kupci većih priključnih snaga ovisno o naponskoj razini (10,20,35 kV). Treba izbjegavati nužnost gradnje novih vodova za potrebe izoliranih kupaca koji će u praksi biti paralelni s vodovima proizvođača koji imaju suprotan tok energije, jer se u protivnom povećavaju troškovi održavanja mreže, pokriva gubitaka u mreži i ostali troškovi.</p> <p>3. U prijedlogu kriterija za izgradnju i pogon izravnih vodova nije jasno definirano zatečeno, postojeće stanje s obzirom da su neki izravni SN vodovi u funkciji između rasklopišta i izoliranog krajnjeg kupca, a nisu distributivne razine (npr. 6kV vod iz TE-TO Sisak za CS Sava). Slično je riješeno napajanje stanice za zadarski vodovod iz RHE Velebit. Također kod predmetnog je potrebno razriješiti razmjenu mjernih podataka između oba operatora, odnosno izbjeći terećenje proizvođača s količinama koje nije potrošio, a prošli su kroz njegovo obračunsko mjerno mjesto.</p> <p>4. Člankom 6. propisuje da se vlastiti poslovni prostori mogu napajati korištenjem izravnog voda, odnosno nije logično ako je izravan vod definiran samo za VVN i VN razinu da se isti koristi za napajanje vlastitih poslovnih prostora, uz pretpostavku da je proizvođač već prije priključen na prijenosnu mrežu.</p> <p>5. Pitanje je može li Proizvođač imati više izravnih vodova prema većem broju izoliranih krajnjih kupaca ako je isto tehnički i ekonomski opravdano sa stanovišta racionalizacije troškova operatora ali i troškova proizvođača i krajnjih kupaca.</p>		<p>na javnu mrežu, izravno priključenje jednog ili više izoliranih kupaca preko njih. Navedeno se radi o posrednom korištenju mreže koje je načelno zabranjeno, osim u iznimnim situacijama, te nije predmet Kriterija.</p> <p>3. Kao što je navedeno u prijašnjem komentaru, radi se o posrednom korištenju mreže (TE-TO Sisak i RHE Velebit su priključeni na mrežu), što nije predmet ovih Kriterija. Kriteriji se primjenjuju na izolirane proizvođače i kupce.</p> <p>4. Proizvođač ne može biti „već prije priključen na prijenosnu mrežu“, mora biti izoliran (pristup mreži odbijen od strane operatora sustava u skladu s člankom 12. Zakona ili ako je pred HERA-om pokrenut postupak za rješavanje spora o odbijanju ili ograničavanju pristupa mreži).</p> <p>5. Da, u Zakonu i Kriterijima ne postoji ograničenje jedan proizvođač – jedan izravni vod.</p> <p>6. Budući da je proizvođač već priključen na javnu mrežu, navedeno nije predmet Kriterija.</p>

Broj	Sudionik	Odredba	Komentar	Status odgovora	Odgovor
			6. Da li se dozvoljava novi priključak postojećeg proizvođača (ima priključak na VN razini, TE Rijeka) na krajnjeg kupca koji ima priključak na SN razini (Rafinerija, u budućnosti na 110 kV), radi osiguranja napajanja vlastite potrošnje iz susjednog rasklopište kupca (ograda TE Rijeka do ograde Rafinerije), odnosno da se nepotrebno ne tereti stari 220/6,3 kV 25MVA koji je u kvaru, odnosno moguće je napajanje već temeljem postojeće izgrađenosti prijenosne i distribucijske mreže.		
C.	-OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE HRVATSKE GIU - Hrvatska gospodarska komora Sektor za industriju i održivi razvoj	Članak 5.	Agencija može na zahtjev proizvođača električne energije s poslovnim nastanom na području Republike Hrvatske, koji ima dozvolu za obavljanje elektroenergetske djelatnosti ~~opskrbe električnom energijom~~ operator zatvorenog distribucijskog sustava ili ima sklopljen ugovor s energetske subjektom koji posjeduje dozvolu za djelatnost operatora zatvorenog distribucijskog sustava, izdati suglasnost za izgradnju izravnog voda ako je pristup mreži prethodno odbijen u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište električne energije ili ako je pred Agencijom pokrenut postupak za rješavanje spora o odbijanju ili ograničavanju pristupa mreži.	Djelomično prihvaćeno	Članak 5. mijenja se i glasi: „Agencija može na zahtjev proizvođača električne energije s poslovnim nastanom na području Republike Hrvatske, ~~koji ima dozvolu za obavljanje elektroenergetske djelatnosti opskrbe električnom energijom,~~ izdati suglasnost za izgradnju izravnog voda ako je pristup mreži prethodno odbijen u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište električne energije ili ako je pred Agencijom pokrenut postupak za rješavanje spora o odbijanju ili ograničavanju pristupa mreži.“
D.	HEP d.d.	Članak 5.	Predlažemo brisati obvezu da Proizvođač ishodi dozvolu za Opskrbljivača već u fazi podnošenja zahtjeva, detaljnije obrazloženo u načelnim primjedbama.	Prihvaća se	Članak 5. mijenja se i glasi: „Agencija može na zahtjev proizvođača električne energije s poslovnim nastanom na području Republike Hrvatske, ~~koji ima dozvolu za obavljanje elektroenergetske djelatnosti opskrbe električnom energijom,~~ izdati suglasnost za izgradnju izravnog voda ako je pristup mreži prethodno odbijen u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište električne energije ili ako je pred Agencijom pokrenut postupak za rješavanje spora o odbijanju ili ograničavanju pristupa mreži.“
E.	-OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE HRVATSKE GIU	Članak 6.	(1) Proizvođač električne energije iz članka 5. ovih Kriterija korištenjem izravnog voda ~~dužan je ustanoviti zatvoreni distribucijski sustav sukladno~~	Djelomično prihvaćeno	Nije prihvaćen prijedlog za zatvoreni distribucijski sustav, s obrazloženjem u dijelu s načelnim primjedbama.

Broj	Sudionik	Odredba	Komentar	Status odgovora	Odgovor
	-Hrvatska gospodarska komora Sektor za industriju i održivi razvoj		<p>odredbama Zakona o tržištu električne energije, kojim može napajati električnom energijom:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vlastite poslovne prostore, – svoja ovisna društva, – izolirane krajnje kupce. <p>(2) Izolirani krajnji kupci su krajnji kupci na području Republike Hrvatske kojima je odbijen pristup mreži, pojedinačno ili skupno, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište električne energije ili je pred Agencijom pokrenut postupak za rješavanje spora o odbijanju ili ograničavanju pristupa mreži.</p> <p>~~(3) Izravni vodovi mogu se graditi samo kao vodovi vrlo visokog ili visokog napona.~~</p> <p>(4) Izravni vodovi ne mogu biti sastavni dio prijenosne odnosno distribucijske mreže.</p> <p>(5) Prilikom izgradnje izravnih vodova nužno je primjenjivati uobičajena tehnička rješenja koja koristi operator prijenosnog sustava.</p> <p>(6) Izravni vodovi ne smiju ugrožavati sigurnost elektroenergetskog sustava.</p>		<p>Stavak 3. mijenja se i glasi: „Izravni vodovi mogu se graditi samo kao vodovi vrlo visokog, ~~ili visokog napona ili srednjeg napona.~~“</p> <p>Stavak 4. mijenja se i glasi: „Izravni vodovi ne mogu biti sastavni dio prijenosne odnosno distribucijske mreže.“</p> <p>Stavak 5. mijenja se i glasi: „Prilikom izgradnje izravnih vodova vrlo visokog ili visokog napona nužno je primjenjivati uobičajena tehnička rješenja koja koristi operator prijenosnog sustava.“</p> <p>Dodaje se stavak 6. koji glasi: „Prilikom izgradnje izravnih vodova srednjeg napona nužno je primjenjivati uobičajena tehnička rješenja koja koristi operator distribucijskog sustava.“</p> <p>Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 7.</p>
F.	HEP d.d.	Članak 6.	<p>st. (1) Predlažemo da se briše napajanje vlastitih poslovnih prostora ako se zadrži navod da izravni vod podrazumijeva samo VVN i VN razinu.</p> <p>st. (3) Predlažemo proširiti mogućnost izgradnje izravnog voda na korištenje SN razine (pored već obuhvaćene VVN i VN razine).</p>	Prihvaća se	<p>Stavak 3. mijenja se i glasi: „Izravni vodovi mogu se graditi samo kao vodovi vrlo visokog, ~~ili visokog napona ili srednjeg napona.~~“</p> <p>Stavak 4. mijenja se i glasi: „Izravni vodovi ne mogu biti sastavni dio prijenosne odnosno distribucijske mreže.“</p> <p>Stavak 5. mijenja se i glasi: „Prilikom izgradnje izravnih vodova vrlo visokog ili visokog napona nužno je primjenjivati uobičajena tehnička rješenja koja koristi operator prijenosnog sustava.“</p> <p>Dodaje se stavak 6. koji glasi: „Prilikom izgradnje izravnih vodova srednjeg napona nužno je primjenjivati uobičajena tehnička rješenja koja koristi operator distribucijskog sustava.“</p> <p>Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 7.</p>

Broj	Sudionik	Odredba	Komentar	Status odgovora	Odgovor
G.	OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE HRVATSKE GIU -Hrvatska gospodarska komora Sektor za industriju i održivi razvoj	Članak 7.	<p>Proizvođač električne energije iz članka 5. ovih Kriterija dužan je Agenciji uz zahtjev dostaviti i dokaze o ispunjavanju uvjeta iz članka 6. ovih Kriterija:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odluku operatora prijenosnog sustava o odbijanju pristupa prijenosnoj odnosno distribucijskoj mreži proizvođaču, – odluku operatora prijenosnog sustava o odbijanju pristupa prijenosnoj odnosno distribucijskoj mreži krajnjem kupcu, u slučaju opskrbe izoliranih krajnjih kupaca, – dokaze o vlasništvu poslovnih prostora ili pravu korištenja poslovnih prostora temeljem ugovora o zakupu ili drugih ugovora zaključenih s vlasnicima poslovnih prostora, – izvadak iz sudskog registra ili drugi odgovarajući dokument kojim se dokazuje ovisnost društva, u slučaju opskrbe ovisnih društava, – ugovore o opskrbi i korištenju mreže krajnjih kupaca u zatvorenom distribucijskom sustavu koji će se napajati izravnim vodom, ako su ugovori sklopljeni, – idejni projekt izravnog voda i pripadnih postrojenja, – mišljenje operatora prijenosnog sustava o tome da li je izravni vod projektiran u skladu s uobičajenim tehničkim rješenjima koje koristi operator prijenosnog sustava te da njegov pogon neće ugroziti sigurnost elektroenergetskog sustava. 	Djelomično prihvaćeno	<p>Nije prihvaćen prijedlog za zatvoreni distribucijski sustav, s obrazloženjem u dijelu s načelnim primjedbama.</p> <p>Članak 7. mijenja se i glasi: „Proizvođač električne energije iz članka 5. ovih Kriterija dužan je Agenciji uz zahtjev dostaviti i dokaze o ispunjavanju uvjeta iz članka 6. ovih Kriterija:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odluku operatora prijenosnog sustava odnosno operatora distribucijskog sustava o odbijanju pristupa prijenosnoj mreži proizvođaču, – odluku operatora prijenosnog sustava odnosno operatora distribucijskog sustava o odbijanju pristupa prijenosnoj mreži krajnjem kupcu, u slučaju napajanja izoliranih krajnjih kupaca, – dokaze o vlasništvu poslovnih prostora ili pravu korištenja poslovnih prostora temeljem ugovora o zakupu ili drugih ugovora zaključenih s vlasnicima poslovnih prostora, – izvadak iz sudskog registra ili drugi odgovarajući dokument kojim se dokazuje ovisnost društva, u slučaju opskrbe ovisnih društava, – ~~ugovore o opskrbi krajnjih kupaca koji će se napajati izravnim vodom, ako su ugovori sklopljeni,~~ – idejni projekt izravnog voda i pripadnih postrojenja, – mišljenje operatora prijenosnog sustava odnosno operatora distribucijskog sustava o tome da li je izravni vod projektiran u skladu s uobičajenim tehničkim rješenjima koje koristi operator prijenosnog sustava odnosno operator distribucijskog sustava te da njegov pogon neće ugroziti sigurnost elektroenergetskog sustava.“

Broj	Sudionik	Odredba	Komentar	Status odgovora	Odgovor
H.	-Hrvatska gospodarska komora Sektor za industriju i održivi razvoj	Članak 7. dodatno	Izravni vodovi nisu sastavni dio prijenosne mreže, te nema potrebe da HOPS daje mišljenje na takvu opremu. Stoga predlažemo brisati sljedeće: <i>„mišljenje operatora prijenosnog sustava o tome da li je izravni vod projektiran u skladu s uobičajenim tehničkim rješenjima koje koristiti operator prijenosnog sustava te da njegov pogon neće ugroziti sigurnost elektroenergetskog sustava“.</i>	Ne prihvaća se	HERA treba izdati suglasnost za izgradnju i pogon izravnog voda. Način da HERA ne dobije drugačije tehničko rješenje svaki put kad se podnosi novi zahtjev te da zna na temelju čega je tehničko rješenje utemeljeno, u Kriterije je ugrađena odredba u članku 6. stavcima 5. i 6. (prilikom izgradnje izravnih vodova nužno je primjenjivati uobičajena tehnička rješenja koja koristi operator prijenosnog sustava odnosno operator distribucijskog sustava). U skladu s navedenim, mjerodavni za dati mišljenje o zadovoljenju tog kriterija su operator prijenosnog sustava odnosno operator distribucijskog sustava.
I.	HEP d.d.	Članak 7.	Iza postojećeg članka 7. dodati novi članak kojim se regulira pogon već izgrađenih izravnih vodova (primjeri u načelnim primjedbama) pogon izgrađenih SN vodova. Novim člankom 7. propisati mogućnost da proizvođač ima pravo na korištenje izravnog voda prema krajnjem kupcu za potrebe napajanja vlastite potrošnje u slučaju da je energetska i ekonomski neopravdana izgradnja novog priključka (izbjegavanje paralelnih tokova, izgradnje novih naponskih razina, nepotrebnog povećanja troškova održavanja, itd.).	Ne prihvaća se	Radi se o posrednom korištenju mreže, to nije predmet Kriterija (objašnjeno u dijelu s načelnim primjedbama).
J.	-OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE HRVATSKE GIU -Hrvatska gospodarska komora Sektor za industriju i održivi razvoj	Članak 8.	~~Prijenos~~ Isporuka električne energije izravnim vodom ne obavlja se kao javna usluga.	Prihvaća se	Članak 8. mijenja se i glasi: „ Isporuka električne energije izravnim vodom ne obavlja se kao javna usluga.“